

Fundacja
im. prof. Mojżesza Schorra

Sprawozdanie merytoryczne za rok 2016

"Droga do umiłowania żydostwa, droga do wierności i przywiązania wobec wiary, droga do narodu - prowadzi przez intelektualne wniknięcie w istotę judaizmu, przez poznanie naszej chlubnej przeszłości z jednej, a skarbów piśmiennictwa z drugiej strony".

prof. Mojżesz Schorr

I. Dane organizacji.

Fundacja im. prof. Mojżesza Schorra
ul. Twarda 6
00-105 Warszawa
KRS: 0000184858
Regon: 015647201
NIP: 526-27-43-420

Misja

Tworząc warunki do poznawania i zgłębiania wartości znamiennej dla historii i kultury narodu żydowskiego, Fundacja dąży do upowszechnienia i kontynuacji wartości edukacyjnych głoszonych przez prof. Mojżesza Schorra (1873-1941); rabina, historyka, nauczyciela, senatora, działacza społecznego, polskiego patriotę.

„Otwarta księga”

Logiem Fundacji jest otwarta księga wpisana w Gwiazdę Dawida. Jej stronicę wypełniamy wiedzą o wartościach realizowanych przez naród żydowski, przekazywanych z pokolenia na pokolenie. Otwarta księga oznacza także, że otwarci jesteśmy dla wszystkich zainteresowanych programami Fundacji.

Do uczestnictwa w programach zapraszamy wszystkich zainteresowanych; świadomych żydowskiego pochodzenia, tych, którzy właśnie próbują je odkrywać, a także chcących zgłębiać świat, który tak wiele zaoferował cywilizacji. Wspólne pochylanie się nad dorobkiem narodu żydowskiego jest szansą na kształtowanie postaw tolerancyjnych – jest to wartość, która towarzyszyła wszystkim założeniom edukacyjnym prof. Mojżesza Schorra. Fundacja otwarta jest także na współpracę z innymi organizacjami uczestnicząc we wspólnych projektach lub użyczając swoich pomieszczeń, pełni dzięki temu funkcję otwartego centrum edukacyjnego

Skład Rady Fundacji:

dr Amir Schorr – Przewodniczący Rady Fundacji
Leon Blumenthal – Członek Rady Fundacji
Joe Smoczyński – Członek Rady Fundacji

Skład Zarządu:

dr Grażyna Pawlak – Dyrektor Zarządu
prof. Sergiusz Kowalski – Wicedyrektor Zarządu
prof. Elżbieta Mazur – Członek Zarządu

Cele statutowe Fundacji:

Celem Fundacji jest edukacja osób pochodzenia żydowskiego i tych, którym bliska jest kultura i tradycje żydowskie.

Sposoby realizacji celów statutowych:

Fundacja realizuje swój cel poprzez prowadzenie edukacyjnej i kulturalnej działalności pożytku publicznego w zakresie organizowania i finansowania:

- a) programów edukacyjnych w zakresie tradycji i historii żydowskiej służących wzmocnieniu tożsamości żydowskiej;
- b) nauczania języka hebrajskiego;
- c) działalności mającej na celu utworzenie kolekcji publikacji oraz materiałów faktograficznych związanych z postacią prof. Mojżesza Schorra;
- d) konferencji naukowych i seminariów w kraju i za granicą;
- e) przedsięwzięć o charakterze kulturalnym w kraju i za granicą;
- f) wystaw w kraju i za granicą;
- g) działalności propagatorskiej i informacyjnej w zakresie problematyki historii i tradycji Żydów;
- h) działalności wydawniczej w zakresie problematyki historii i tradycji Żydów;
- i) przedsięwzięć mających na celu produkcję środków dydaktycznych niezbędnych w realizowaniu programów edukacyjnych.

II. Charakterystyka działalności organizacji.**Nieodpłatna działalność Fundacji**

Działalność mająca na celu utworzenie kolekcji publikacji oraz materiałów faktograficznych związanych z postacią prof. Mojżesza Schorra. Organizowanie i finansowanie konferencji naukowych i seminariów w kraju i za granicą. Przedsięwzięcia o charakterze kulturalnym w kraju i za granicą. Organizowanie wystaw. Działalność propagatorska i informacyjna w zakresie problematyki historii i tradycji Żydów.

W ramach nieodpłatnej działalności Fundacja zrealizowała w roku 2016 projekty:

I. Tradycje żydowskie

1. Cykl zajęć przybliżających tradycje świąt żydowskich (Rosz haSzana, Pesach, Purim, Szawuot, Chanuka). Zajęcia praktyczne: warsztaty robienia chanukiji przeprowadzone zostały przez naszą Uczennicę - Marią Świerz. Jak co roku uczniowie przygotowali purimowe przedstawienie w języku hebrajskim (purimszpil).

Wszystkie zajęcia dotyczące świąt i tradycji żydowskich prowadzone były *pro bono* przez rabinów:

Rabina Moszego Pinczuka

Rabina Moszego Blooma

Naczelnego Rabina Polski Michaela Schudricha

2. Cykl wykładów rabina Mosze Pinczuka „Bohaterowie Biblii i Mitów Greckich”- prowadzone po hebrajsku z polskim tłumaczeniem.

3. Wykład „Sz.J. Agnon – życie i twórczość” prof. Edny Aphek – znanej lingwistki oraz badaczki literatury i kultury izraelskiej.

II. Wydawnictwo

Fotobiografia „Profesor Mojżesz Schorr – ostatni rabin Wielkiej Synagogi” – polsko-angielska publikacja dofinansowana przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Stowarzyszenie Żydowski Instytut Historyczny.

Przedstawia życie i działalność Mojżesza Schorra, który jako rabin był dla warszawskich wyznawców judaizmu postępowego przewodnikiem duchowym, opiekunem i doradcą, ale też wytrwałym działaczem na rzecz polsko-żydowskiego zbliżenia. Dla Polaków – gwarantem umiarkowania i patriotycznej, propolskiej postawy zasadniczej części żydowskiej klasy politycznej. Zesłany przez Rosjan do obozu pracy w Uzbekistanie, gdzie zmarł i został pochowany, dotąd nie doczekał się upamiętnienia jego imieniem którejs z warszawskich ulic. Dla nas najważniejsze pozostaje jednak przesłanie, które po sobie pozostawił – przesłanie etyczne i intelektualne, które i dziś brzmi niezwykle aktualnie.

Autorzy publikacji:

dr Grażyna Pawlak - Dyrektor Zarządu Fundacji. Autorka pierwszej publikacji o Mojżeszu Schorze opublikowanej przez Fundację w roku 2005.

prof. dr hab. Daniel Grinberg - pracownik Uniwersytetu w Białymstoku, autor wielu publikacji dotyczących historii XIX i XX wieku, współautor wystaw organizowanych przez Fundację im. prof. Mojżesza Schorra oraz opublikowanych obszernych katalogów wystaw.

Maciej Sadowski – znany polski grafik, który w swoim dorobku ma ponad 2500 projektów okładek, wiele opracowań typograficznych i fotograficznych. Inicjator kilku serii i kolekcji książkowych. Współpracuje z wydawnictwami: Czytelnik, Hachette Polska, Instytut Badań

3

Literackich, Instytut Psychologii, Iskry, Muza, PIW, Prószyński i S-ka, Spectrum Press, Studio EMKA, Twój Styl, Świat Książki, W.A.B., Wydawnictwo Dolnośląskie, Wydawnictwo Naukowe PWN, Veda, Znak i in. Dwukrotnie nominowany do Nagrody Ikar (1996 i 2012). Jako pierwszy otrzymał prestiżową nagrodę Gazety Wyborczej PUNKT, przyznawaną przez innych grafików. Pomysłodawca nowej formy wydawniczej - fotobiografii.

Konsultacja merytoryczna: prof. dr hab. Elżbieta Mazur - kierownik Studium Doktoranckiego Instytutu Archeologii i Etnologii PAN, pracownik naukowo-dydaktyczny Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Autorka wielu artykułów na temat historii kultury materialnej oraz kilku książek, m.in. monografii o Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej oraz "Dobroczynność w Warszawie XIX w". Współautorka wystawy i katalogu „Gemilut Chasadim – Żydzi, dobroczynność, Warszawa”.

III. Konferencja

Konferencja „Aktualność Schorra” – odbyła się w Muzeum Historii Żydów „Polin”. Referaty wygłosili: prof. Stanisław Krajewski, prof. Daniel Grinberg, prof. Elżbieta Mazur, dr hab. Rafał Żebrowski, dr hab. Michał T. Galas, dr Grażyna Pawlak, Magdalena Sommer, Piotr Paziński. Patronat honorowy: Marszałek Senatu Stanisław Karczewski; Partnerzy: B'nai B'rith, Stowarzyszenie Żydowski Instytut Historyczny, Gmina Wyznaniowa Żydowska w Warszawie; Sponsorzy: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Muzeum Historii Żydów Polskich „Polin” (aport rzeczowy), Joint Polska (aport rzeczowy).

IV. Współpraca z innymi organizacjami

1. Udział w „Festiwalu Singera” – warsztaty języka hebrajskiego, pomoc przy zorganizowaniu wystawy o Placu Grzybowski (z Menora – przestrzeń Muzeum Polin).
2. Udział w „Nocy Świątyni” – warsztaty języka hebrajskiego.
3. Udział w „Nocy Muzeów” – plenerowy pokaz filmów, we współpracy z Gminą Wyznaniową Żydowską i miesięcznikiem „Midrasz”.

V. Media społecznościowe

1. Konkursy na Facebooku dotyczące wiedzy o Izraelu.
2. Cykl „Hebrajskie słówko dnia” na Facebooku.

Instytucje i organizacje, z którymi współpracowaliśmy w roku 2016:

- Gmina Wyznaniowa Żydowska w Warszawie
- American Jewish Joint Distribution Committee

- Stowarzyszenie Żydowski Instytut Historyczny
- Fundacja Szalom
- B'nai B'rith
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- Avir
- Miesięcznik „Midrasz”
- Drukarnia OZGRAF
- PAGE GRAPH
- Polska Akademia Nauk – Zakład Kultury Materialnej
- Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie
- Fundacja Lanckorońskich
- BrandMade
- Muzeum Historii Żydów Polskich „Polin”

Fundacja nie prowadzi działalności odpłatnej.

Przedmiot działalności gospodarczej

Programy edukacyjne w zakresie tradycji i historii żydowskiej służące wzmocnieniu tożsamości żydowskiej. Nauczanie języka hebrajskiego. Działalność wydawnicza w zakresie problematyki historii i tradycji Żydów. Przedsięwzięcia mające na celu produkcję środków dydaktycznych niezbędnych w realizowaniu programów edukacyjnych.

W ramach działalności gospodarczej Fundacja zrealizowała w roku 2016 projekty:

1. Nauczanie języka hebrajskiego

Program oparty jest o założenia metodyki edukacji pozaszkolnej oraz koncepcję uczenia się przez całe życie. Stosowane są aktywne formy zdobywania wiedzy z naciskiem na samodzielność uczącego się. Nauczyciel i uczeń są pełnoprawnymi uczestnikami tego procesu, w którym główną rolą prowadzącego jest zachęcenie do pogłębiania potrzeby edukacji i przygotowanie źródeł z których uczący się może czerpać. Uczniami są przed wszystkim osoby zainteresowane kulturą żydowską, wśród nich część pochodzenia żydowskiego, z różnym stopniem tożsamości. Atmosfera akceptacji, odprężenia i życzliwości wpływa na efektywność nauczania. Osoby prowadzące zajęcia są otwarte na sugestie i uwagi studentów, którzy dzięki temu mają wpływ na modyfikowanie i dynamiczną zmianę programu. Zgodnie z założeniami programowymi Fundacji, nauka języka hebrajskiego traktowana jest jako nierozdzielna część kultury żydowskiej. Aby dotrzeć do większej ilości osób, zwłaszcza tych, którzy mieszkają poza Warszawą, wykorzystywane są nowoczesne formy edukacji. W roku 2006 powstała platforma e-learningowa, dzięki której oprócz samej możliwości nauki języka każdy, mimo odległości i ograniczeń przestrzennych, może poczuć się częścią wspólnoty i być jej istotnym ogniwem. Integralną częścią programu nauki są wydawnictwa, a wśród nich seria zeszytów do nauki współczesnego języka hebrajskiego. Wykorzystane w nich zostały elementy nauki i zabawy dzięki którym uczący się jest bardziej otwarty i przyswaja sobie wiedzę nawet nie zdając sobie z tego procesu sprawy. Poprzez naukę języka stwarzamy możliwość poszerzania wiedzy w zakresie tradycji żydowskiej i Izraela. Organizowane są integracyjne spotkania tematyczne dotyczące świąt i wydarzeń z historii Izraela. Takie spotkania przyczyniają się do nawiązania dialogu międzykulturowego, zgody na różnorodność oraz wzmocniają własną tożsamość.

W ramach działalności gospodarczej Fundacja w roku 2016 prowadziła kursy współczesnego języka hebrajskiego na różnym poziomie zaawansowania:

Kursy stacjonarne

W siedzibie Fundacji odbywają się kursy współczesnego języka hebrajskiego na różnych poziomach zaawansowania. W każdym semestrze w kursach stacjonarnych uczestniczy 10 grup (ponad 70 osób uczących się). Wprowadzony jest system semestralny - semestr trwa trzy miesiące, w ciągu których odbywa się dwanaście spotkań – jedno tygodniowo, każde trwa 1,5 godziny. Na życzenie uczestników istnieje możliwość intensyfikacji nauki. Każdy uczestnik otrzymuje materiały do nauki. Zajęcia odbywają się w kameralnych grupach. W trakcie zajęć uczeń zdobywa niezbędne umiejętności językowe: czytanie, pisanie, słuchanie ze zrozumieniem. Nowe zagadnienia gramatyczne wprowadzane są stopniowo, ale tak, aby ucząc się w systemie raz w tygodniu student miał poczucie, że robi postęp. Osoby nieobecne na zajęciach otrzymują informację dotyczącą omawianych zagadnień, a w razie potrzeby mogą skorzystać z bezpłatnej konsultacji z nauczycielem prowadzącym zajęcia. Zapewniony jest swobodny dostęp do zbiorów bibliotecznych, gdzie można korzystać z podręczników słowników oraz innych pozycji w języku polskim, hebrajskim i angielskim.

Kursy intensywne

W okresie letnim (lipiec-sierpień) w Fundacji odbywają się intensywne zajęcia języka hebrajskiego. Kurs trwa 2 tygodnie, podczas których studenci zdobywają podstawową wiedzę z języka hebrajskiego. Zajęcia trwają 3 godziny dziennie (od poniedziałku do czwartku). Wielu studentów, którzy uczestniczą w tego rodzaju kursach kontynuuje naukę w trybie stacjonarnym. W roku 2016 odbyły się 2 kursy intensywne, w których uczestniczyło w sumie 20 osób.

Kursy korespondencyjne

Dla tych, którzy wolą uczyć się w zaciszu domowym proponowana jest nauka drogą korespondencyjną. Uczestnik kursu otrzymuje komplet materiałów: zeszyty ćwiczeń oraz płyty CD. Lekcja składa się ze słownika, dialogu lub tekstu, ćwiczeń pisemnych oraz ustnych. Kasetę z nagraniem zawiera: słownik, dialog, wybrane ćwiczenia pisemne oraz pytania do ćwiczeń ustnych. Każdy uczy się we własnym tempie. Uczeń pracuje pod opieką nauczyciela, który sprawdza nadesłane prace domowe (pisemne oraz nagrania) odpowiada na pytania i w razie potrzeby zadaje dodatkowe ćwiczenia.

Kursy on-line

Nauka przez Internet jest propozycją dla tych, którzy nie mogą korzystać z zajęć stacjonarnych ze względu na miejsce zamieszkania, brak w danym miejscu możliwości nauki języka hebrajskiego lub braku czasu. Korzystając z platformy można uczyć się w dowolnym miejscu i porze. Na platformie znajduje się dwadzieścia jednostek lekcyjnych. Każda składa się ze słownika, zestawu ćwiczeń samosprawdzających, plików dźwiękowych oraz fleszy. Student ma możliwość wysłuchania dialogów lub tekstów, wykonuje ćwiczenia, a w razie trudności kontaktuje się z nauczycielem.

Lekcje indywidualne

To elastyczna forma nauki - propozycja dla osób, które nie mają czasu i nie mogą pojawić się na zajęciach organizowanych w ścisłych ramach czasowych. Program, terminy dostosowane są do potrzeb studenta. Jest również propozycją dla tych, którzy mają konkretne i specyficzne wymagania językowe. Spotkania odbywają się albo w siedzibie Fundacji, albo w miejscach dogodnych dla osób uczących się (w kawiarniach, zakładach pracy).

W 2016 w fundacji istniała możliwość nauki języka **hebrajskiego biblijnego**. Zajęcia prowadził Łukasz Kaluźny.

Na zakończenie schorrowego „roku szkolnego” urządziliśmy spotkanie, podczas którego rozdaliśmy dyplomy ukończenia kursu języka hebrajskiego.

III. Przychody i koszty.

PRZYCHODY

Przychody z działalności gospodarczej: 62 880 PLN

Dotacje ze źródeł krajowej administracji rządowej: 1 000 PLN

Darowizny i granty od osób fizycznych i innych organizacji: 137 909 PLN

1% : 7 886 PLN

Odsetki: 0,00 PLN

Przychody razem: 209 675 PLN

KOSZTY

Amortyzacja: 866 PLN

Materiały: 35 322 PLN

Usługi obce: 25 512 PLN

Wynagrodzenia, ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia: 130 186 PLN

Pozostałe koszty: 19 693 PLN

Koszty razem: 212 260 PLN

IV. Uprawnienia w okresie sprawozdawczym.

W okresie sprawozdawczym 2016 Fundacja im. prof. Mojżesza Schorra nie posiadała żadnych uprawnień.

V. Personel organizacji.

Pracownicy:

dr Grażyna Pawlak

Pełni funkcję Dyrektora Zarządu Fundacji od roku 2003. Zajmuje się opracowywaniem strategicznego rozwoju Fundacji, działalnością na rzecz gromadzenia funduszy, działalnością programową oraz organizacją pracy zespołu. W roku 2006 fundacja opublikowała album „Księga życia prof. Mojżesza Schorra”. W latach 90-tych pracowała w Stowarzyszeniu Żydowski Instytut Historyczny w charakterze dyrektora. Zainicjowała tam program dla nauczycieli historii szkół średnich dotyczący historii i kultury Żydów, uczestniczyła w organizacji wielu wystaw, zajmowała się gromadzeniem funduszy. W latach 70- 80-tych jako

kierownik Zakładu Nauk Społecznych w Instytucie Sportu zajmowała się badaniami nad organizacjami sportowymi.

Ewelina Kraska –Wrona – (na urlopie macierzyńskim)

Absolwentka Instytutu Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego. Ukończyła specjalizację z dziennikarstwa radiowego i politologii. Interesuje się zdalnym nauczaniem, programowaniem komputerowym oraz nowymi technologiami. W Fundacji pracuje od 2001 r. Zajmuje się administrowaniem stron internetowych, obsługą videokonferencji, projektowaniem graficznym oraz prowadzeniem księgowości. Bierze udział w realizacji licznych projektów w charakterze specjalisty ds. rozwiązań multimedialnych i graficznych. Do tej pory zaprojektowała i zrealizowała projekt platformy internetowej do nauki języka hebrajskiego oraz strony internetowej Fundacji. Ponadto jest autorem i administratorem dużej platformy do nauki języka japońskiego.

Alicja Banna

Absolwentka studiów magisterskich w Instytucie Stosowanych Nauk Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego (specjalizacje: specjalista ds. organizacji pozarządowej oraz antropologia wielokulturowości), architekt krajobrazu. Z Fundacją związana od 2010 roku – zajmuje się pracami dotyczącymi kwerend do różnych projektów. W grudniu 2011 roku zakończyła badania archiwalne dla projektowanej wystawy w historii Towarzystwa Ochrony Zdrowia, zlecone jej przez Euvre de Secours aux Enfants – OSE w Paryżu. W maju 2012 roku brała udział w obchodach setnej rocznicy organizacji TOZ i w międzynarodowym seminarium, na którym wygłosiła referat o integracyjnej roli Towarzystwa Ochrony Zdrowia Ludności Żydowskiej w Polsce.

Nauczyciele języka hebrajskiego:

Magdalena Sommer

Studiowała hebraistykę na Uniwersytecie Warszawskim. Pracuje w Fundacji im. prof. Mojżesza Schorra od 2006. Prowadzi lekcje języka hebrajskiego oraz tłumaczy wykłady i spotkania z języka hebrajskiego i angielskiego. Rok spędziła w Izraelu na stypendium państwowym. Uczestniczyła w wielu seminariach dla nauczycieli języka hebrajskiego. W roku 2013 prowadziła w Fundacji im. prof. Mojżesza Schorra Klub Książki Izraelskiej.

Łukasz Kaluźny

Lektor języka włoskiego i hebrajskiego, absolwent italianistyki oraz student ostatniego roku hebraistyki UW. Język hebrajski wraz z innymi językami społeczności żydowskiej (italkino) stanowią pole jego badań.

Agata Grzybowska

Lektor języka hebrajskiego. Uczy również w Zespole Szkół im. Lauder-Morasha.

Dawid Wojciechowski

Native speaker, mieszkał 20 lat w Izraelu, gdzie skończył szkołę oraz odbył służbę wojskową. Od kilku lat pracuje i uczy się w Polsce.

VI. Wynagrodzenia w okresie sprawozdawczym.

wynagrodzenie z umów o pracę: 82 107,00 PLN

wynagrodzenie z umów cywilnych: 22 979,62 PLN

przeciętne wynagrodzenie: 3 157,96 PLN

najwyższe wynagrodzenie: - 3 480,00 PLN

wynagrodzenie członków zarządu: 0 PLN

VII. Informacja o udzielonych pożyczkach.

W okresie sprawozdawczym 2016 Fundacja im. prof. Mojżesza Schorra nie udzielała ani nie brała pożyczek.

VIII. Informacja o działalności zleconej przez administrację publiczną.

W okresie sprawozdawczym 2016 administracja publiczna nie zleciła działalności Fundacji im. prof. Mojżesza Schorra.

IX. Informacja dotycząca realizowanych zamówień publicznych w okresie sprawozdawczym.

W okresie sprawozdawczym Fundacja im. prof. Mojżesza Schorra nie realizowała zamówień publicznych.

X. Informacje uzupełniające.

Nie dotyczy.

XI. Plany na rok 2017:

1. Publikacja kolorowanki do nauki języka hebrajskiego. Projekt częściowo dofinansowany przez Stowarzyszenie Żydowski Instytut Historyczny oraz Joint Polska.
2. Opracowanie i organizacja wystawy multimedialnej „Historia Jesziwy Mędrców Lubelskich” w siedzibie Jesziwy w Lublinie. Projekt częściowo dofinansowany przez Narodowe Centrum Kultury.
3. Przygotowanie materiałów do publikacji albumu „Historia Jesziwy Lubelskiej” (tytuł roboczy)
4. Intensyfikacja działalności na rzecz promocji Fundacji.
5. Kontynuacja działalności statutowej.

Orszula Pochalska
Gilberta Maurer
Sergiusz Urwatowski